

Vrancart: oportunitate pierdută de creștere economică în Moldova?

Cu toții știm că România, pe ansamblu, are nevoie de multe investiții pentru a recupera decalajele față de statele central europene. Cu toate acestea, investițiile s-au realizat cu precădere în zona de Vest și Centru ale țării și puține investiții majore au poposit în Moldova și alte județe slab dezvoltate, fapt care a accentuat în unele cazuri dezechilibrele dintre regiuni.

Astăzi ne vom opri atenția asupra Vrancart SA, firmă românească cotate la Bursă, pentru a realiza o radiografie a proiectului de investiții propus de aprox. 171,4 mil. lei în re tehnologizarea procesului de producție, proiect care ar putea fi realizat în condițiile primirii de ajutor de stat de aprox. 84 mil. lei.

Întâi de toate este important de menționat faptul că Vrancart SA este una dintre companiile cu tradiție îndelungată pe piața românească în producția de hârtie pentru carton, plăci ondulate și hârtie igienico-sanitară, compania având actul de înființare în anul 1977 și o parte din echipamentele de producție. Elementul de unicitate al companiei constă în faptul că majoritatea produselor sunt realizate utilizând ca materie primă maculatura, rezolvând astfel o problemă de reciclare la nivelul țării și dând o valoare unui deșeu. În plus, proiectul de re tehnologizare își propunea, pe lângă înlocuirea unor capacități de producție vechi și generarea a 89 de noi locuri de muncă în sectoare înalt specializate, în paralel cu menținerea unui număr de 172 de locuri de muncă în anumite zone care au în prezent o cerere de piață în scădere datorită tehnologiei învechite.

Care ar fi beneficiile României prin aprobarea unui astfel de proiect? Pe lângă recuperarea unei valori cel puțin egale cu valoarea ajutorului de stat sub formă de taxe salariale (angajat și angajator), impozit pe profit și impozit pe dividende, impozite și taxe locale în perioada 2017-2024, ceea ce ar arăta o bună utilizare a fondurilor publice deoarece acești bani se vor întoarce la buget, proiectul ar fi generat o serie de beneficii indirecte prin partenerii implicați în proiect, dintre care amintim:

- Partenerii care vor fi implicați în implementarea proiectului și care vor avea un volum de afaceri în creștere ca urmare a proiectului, cu venituri suplimentare de doar 418,4 mil. lei doar în perioada 2017-2024
- Taxe suplimentare generate de partenerii la proiect sub formă de taxe salariale, impozit pe profit etc., estimate în mod conservator la 78,7 mil. lei
- Gasirea de soluții pentru rezolvarea unei probleme la nivel național, și anume colectarea selectivă și depoluarea în zona de maculatură și ambalaje tip Tetrapack, unde România are ținte specifice de atins însă strategia nu este finalizată și implementată
- Rezolvarea unei probleme de echilibru al resurselor, în sensul că în 2015 România exporta maculatură (aprox. 122 mii tone) datorită lipsei de capacități de prelucrare, produs cu a valoare adăugată mică, în schimb importa celuloză și alte produse din hârtie cu valoarea adăugată mare de 339 mii tone
- Stoparea plății de ajutoare sociale persoanelor care vor fi angajate suplimentar în proiect și care astfel vor genera taxe aferente salariilor
- Proiecte suplimentare cu caracter social și cultural în valoare de 2,4 mil. lei în perioada 2017-2024.
- Generarea doar în lanțul de transport a unui număr

de 47 de locuri de muncă noi până în anul 2024, pe lângă locurile de muncă generate indirect la partenerii implicați în implementarea proiectului.

Este un lucru important de menționat faptul că aceste beneficii sunt realizate la nivel național însă, prin specificul și implementarea proiectului, ele vor fi generate majoritar în județul Vrancea, județ cu cea mai scăzută valoarea PIB/locuitor în anul 2013 în Regiunea Sud-Est (19,779 mii lei), mult sub media pe țară de 31,895 mii lei conform INS.

Fișă proiect

Fișă proiect investiții Vrancart	
Valoare investiții (mil. lei)	171,4
Locuri noi de muncă	89
Locuri de muncă menținute	172
Cifra de afaceri suplimentară în anul 2024 din proiect (mil. lei)	190,1
Cifra de afaceri în 2015 (mil. lei)	210,1
Venituri suplimentare pentru partenerii români în perioada 2017-2024 (mil. lei)	418,4
Locuri de muncă generate indirect doar în zona de transport suplimentar datorită proiectului până în anul 2024	47
Taxe generate indirect de către partenerii la proiect pentru România prin implementarea proiectului în perioada 2017-2024 (mil. lei)	78,7

Fundamentul schemelor de ajutor de stat este admirabil. Statul își propune, ca un bun gospodar, să aloce fonduri pentru dezvoltarea unor domenii de activitate cu potențial pentru interesul strategic al României. În plus, gestionarea acestor scheme s-a realizat în mod mult mai eficient decât gestionarea fondurilor europene, ajutoarele de stat având un impact major și direct în economie. Aceste fonduri se întorc în bugetul de stat, sub formă de taxe și impozite suplimentare cel puțin egale cu valoarea ajutorului de stat. Deci acordarea de ajutoare de stat reprezintă una dintre cele mai nobile forme de cheltuire ale banului public, ajutând totodată la dezvoltarea unei economii puternice și fiind un sistem care se autosustine, care generează pe termen lung creștere economică atât direct, cât și indirect, prin efectul multiplicativ al investițiilor. Este cunoscut faptul că multe investiții beneficiare de ajutor de stat returnează statului, direct și indirect, chiar și de 3-4 ori mai multe beneficii. În plus, în astfel de proiecte statul are pârghii specifice prin care își poate recupera "investiția" în caz de neperformanță a companiilor beneficiare. În aceste condiții, rămâne sub semnul întrebării valoarea încă redusă a fondurilor acordate sub formă de ajutoare de stat acestor scopuri nobile, care practic prezintă un risc zero pentru România în cazul acordării lor (beneficiarii își realizează primii investițiile și apoi primesc aceste fonduri) însă prezintă un potențial major de creștere economică și generare de locuri de muncă noi și mai bine plătite.

Iar în situații când fondurile alocate în anii anteriori către ajutoare de stat nu sunt utilizate în întregime (a se vedea cazul EKR și al altor companii străine care au primit acorduri de finanțare dar nu au mai implementat proiectele sau au implementat proiecte de valori mai mici) este de dorit o suplimentare mai rapidă a ajutoarelor de stat disponibile atât cu sumele neutilizate cât și cu fonduri suplimentare, pentru a da o șansă reală majorității companiilor care au proiecte solide și viabile însă care în lipsa ajutorului de stat nu pot fi implementate. Deci este de dorit ca un punct prioritar în strategia Guvernului să reprezinte și o susținere mai bună a investițiilor, românești și străine, de dimensiuni mici și medii, prin fonduri nerambursabile de tipul ajutoarelor de stat.